

Szerkesztőség és kiadóhivatal
S. J. Károlyi-utca SIMON-ház Kunz József utr
kereskedésével szemben.

HIRDETÉSENYEK,

„Hirdetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szelemi részét illető
minden k ö z l e m é n y e k i d e í n t é z e n d ő k .

Bérmentelen levelek csak ismert kasszói
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre
postán küldve

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Ot-hasábospettisor egyezri beiktatásáért 5h.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltér 4 hasábospettisorért 30 kr.

Hirdetést vagy reklamot magában foglalt
ajdonság sora 50 krajcsár.

XV. évfolyam 1888.

Debreczen. Csütörtök November 15.

225. szám.

A honvédelmi miniszter nyilatkozata.

A budapesti egyetemi polgárság, a miniszterelnök után, a honvédelmi miniszternek is átnyújtotta ismeretes folyamodványát s még amaz egészen röviden csak annyit jelentett ki, hogy kötelező ígéretet semmi irányban nem tehet, az ifjúság java iránti érdeklődésén kívül, emez válaszoló beszédében tüzetesen kiterjeszkedett nem csak az alapkérdésre, hanem ama mellékes, de azért főfontosságú, körülményekre is, a melyek a megalkotandó törvény gyakorlati keresztülvitelét érintik s a melyeken fordul meg tulajdonképen az a hatás, a melyet a törvény az életben az egyes érdekeltekre gyakorolni fog.

Az alapkérdésről, természetesen, a honvédelmi miniszter sem mondhatott mást és egyebet, mint a mi a nyilvánvaló igazság, hogy t. i. a megkülönböztető kiváltságot, a mai korban, vizsontszolgálat nélkül lehetetlenség allamnak nyújtania.

Miután az egyévi szolgálati kedvezmény a közélet és harez terén egyként vezérszerepre hivatott intelligencia számára nyújtatik s az ezért várt vizsontszolgálat gyakorlati beváltása, a katonai szolgálat körében, más nem lehet, mint a tisztis rang elnyerése, e practikus bizonyítékokkal kell mindazoknak intelligens voltukat igazolni, a kik a kedvezményben részesedni akarnak.

A miniszter, tehát, nyíltan és határozottan hivatkozva meggyőződésére, mely mellett megállania köteleességének tartja, kerekén kijelenté, hogy a tisztis vizsgálatot ki nem álló önkéntesekre nézve a második évi szolgálat kötelezettségét el nem ejti.

Sajnálattal látjuk, hogy ugyanily szilárd meggyőződés köti a minisztert a második — nézetünk szerint tulságos — határozományhoz is, mely szerint az önkéntesek, az egyéves szolgálat idején, tanulmányaikat nem folytathatják. A miniszternek, mint katonának, meglehetnek

erre nézve a maga tapasztalatai érvei, de azok, a kik tanúsággal és tanítással foglalkoznak, szintén hozhatnak föl és pedig, bizonynyal, számosabb és nyomatékosabb eseteket épen az ellenkezőre. Sőt ezt, a kivétel részleteire vonatkozó fejtegetéseiben, bár hallgatag, maga a miniszter is előmeri, a midőn végszavaiban a val nyugtatja meg az ifjúság küldöttségét, hogy az ifjúság ama részének, „mely kötelességszeretében megfelelni szándékozik földadatának, annak nincs aggodalomra oka. még tanulmányai folytatása tekintetében sem.“ A miniszter sem akarja, tehát, az arra méltókat a katonai szolgálat által tanulmányaik folytatásában gátolni s beszédének e passusa aligha nem a közoktatásügyi miniszter szándékszik az egyéves önkénteseknek, kik a tisztis vizsgálatot kiállták, lehetővé tenni a lefolyt tanfolyamukba leendő beszámítást.

Ha sajnáljuk, tehát, a honvédelmi miniszter elvi kijelentésének, nézetünk szerint, tálszigorú voltát, örömmel látjuk, hogy a gyakorlati kivételnél maga is enyhébben kíván eljárni s így az eredmény az ifjúság érdeke szerint lesz biztosítva.

Még nagyobb megnyugvással fogadjuk a miniszter ama kijelentéseit, a melyek a tisztis vizsgálatok keresztülvitelének módjára vonatkoznak. „A kormány azon lesz, hogy a dolgon a mennyiben csak lehetséges, könnyítsen“, mondja a miniszter s ez általános kifejezésének igen értékes alternatíváját is szolgálhatja a midőn, nem csak a tisztképző tanfolyam gondos és könnyítő berendezését ígéri mind a maga, mind a közös hadügyminiszter részéről, hanem a német vizsgálati nyelvből rejlő nehézségre is kiterjeszkedik, hogy, t. i. „a német nyelvtudása csak annyira követeltesse, mennyit a szolgálati viszonyok föltétlenül megkövetelnek“, — sőt, katonás nyíltsággal, épen a szeg fejére üt, a midőn így szól: „legyenek nyugodtak, én, a magam részéről, valamint a hadügyminisz-

ter is, azon leszünk, hogy minden néven nevezendő vexatió mellőztessék.“

Tudjuk jól, hogy azok, kik a közös védelmi rendszernek ellenzői, ez intézmény népszerűtlenné tételére, a koronként előforduló katonai kihágások mellett, különösen az egyévesek iránt tanúsított u. n. vexaló eljárást szokták fölhasználni. Nem keressük itt, hogy a netaláni vexatiókban mennyi részük van az u. n. vexalóknak és mennyi azoknak, a kik a vexatiót, talán, maguk provocalják eljárásukkal, maguk viseletével. De, a midőn a miniszter, közös minisztertársa nevében is, azt jelenti ki, hogy az önkényesek tisztékké létele nem csak az illetők, hanem az állam érdeke is; a midőn maga mutat rá a legcurensőbb két panaszra: a német vizsgálati nyelvre és a vexatoriuss eljárásra s e tekintetben határozott és megnyugtató ígéretet tesz — akkor, valóban, nem az annyit támadott katonát, hanem a magyar embert és a nemzetével együttérző hazafit halljuk nyilatkozni.

A midőn, tehát, a haza érdekében súlyos e törvény meghozatala elé, a miniszter e kijelentéseire támaszkodva, a hazafi kötelesség érzetének tudatában tekintünk, éreznünk kell a leendő katonának is azt a kötelességet, melylyel nem csak a nemzet, hanem saját maguk iránt is elkötelezve vannak. Az élet s kivált a mai élet, sok és nagy terhekkel jár — de a férfiu bátran néz a próbákall szembe, melyek arra jök, hogy az öntudattal s kötelességérzetből küzdő erejét fokozzák, gyarapítsák.

Crescit sub pondere palma!

Állampénztári kimutatás. A pénzügyminiszterium közzé tette az állampénztároknál előfordult bevételekről és kiadásokról szóló harmadik negyedévi kimutatást. A kimutatás sokkal kedvezőbb, mint a múlt évi volt s minthogy e két előző negyedévi szintén kedvezőbbnek mutatkozott a tavainál, az ideji pénztári kezelés eredményei a pénzügyi helyzet fokozatos javulását jelzik.

A jelen év harmadik negyedében az összes brutto bevétel 89.495.075 frt 98 kr. volt és a bevételi többlett 8.021.933 frt 15¹/₂ kr. tesz ki, a mult év hason időszakával szemben. A bevétel emelkedésével ezuttal karöltve járt a kiadások csökkenése, a mennyiben a brutto kiadások összege (86.983.675 frt, 30 kr.) a tavalyi harmadig évnegyed kiadásaihoz képest 3.483.214 frt, 50 krral kisebb, úgy hogy az egész kezelés 11.505.147 frt. 65¹/₂ krral kedvezőbb, mint az 1887-diki évi volt.

A jelentékenyebb bevételi többlet az egyenes adóknál mutatkozik, a mennyiben másfél millió forintnál több e czimen az állam által bevett összeg, mint tavaly volt. A fogyasztási adóknál, ha a mult évben kimutatott összeg rectificáltak, szintén jelentékeny a javulás. Az új dohányjövédéki törvény hatása közel másfélszázezer forint többletbevételben nyilvánul. Örvendetes gyarapodást tüntetnek fel a magyar királyi államvasutak bevételei e czimen 2.333 millió forint ez ideji bevételi többlet.

Ha az év első felének kedvező eredményeit is tekintetbe vesszük, akkor az ideji első három negyed év állampénztári kezelése sokkalta kedvezőbbnek mutatkozik a tavalyinál. A két első kimutatás szerint ugyanis kedvezőbb volt a kezelés 12.205.108 frt. 41 krral, úgy hogy az év első háromnegyedének mérlege az 1887. évhez képes 23.710.156 frt. 06¹/₂ krral kedvezőbb.

A képviselőház tegnapi ülésének elején Tiszta a miniszterelnök jelentést terjesztett be az 1887. 32. tcz. alapján az állampénztár készleteinek kiegészítésére létesített hitelmivaletről; Orczy miniszter szintén jelentést adott be a közegészségügy 1888. évi állapotáról. Ivánka Imre, a IV. bíráló bizottság elnöke, beterjeszté ezen bizottságnak a dunaszerdahelyi képviselőválasztás ügyében hozott ítéletet, mely szerint Krausz Lajos végleg igazolt képviselőnek jelentetett ki. Végül nagy többséggel fogadta el a ház harmadszori felolvasásban is a conversió-javaslatot. Legközelebbi ülés szombaton d. e. 10 órakor lesz, melyen a regale kártalanításról szóló törvényjavaslat kerül tárgyalásra.

A regálék kártalanítási eljárásával tudvalevőleg a kir. adófelügyelők vannak a törvény által megbizva. A végrehajtási eljárás egyöntetűsége szempontjából a pénzügyminiszter bizalmi férfiakat nevez ki országsszerte,

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Pálmái Ilka.

Irta: Kürthy Emil.*

Az ókor istenségei hatalom- és tekintély vesztettem duzzognak az Olymp magaslatán épen úgy mint az Orleansok a különböző Lajos korabeli kastélyaikban, távol a modern világ zajától, meglehetősen unatkozva és mindezek dacára még mindig érdeklődve a hálátlan emberek sorsa iránt.

Nem is mondhatk le róluuk teljesen. Belejátszanak minduntalan a mi dolgainkba és akárhányszor fölkeresnek álnev alatt incognitoban, mint a hogy észrevétlenül utazgatni óhajtó uralkodók szoktak.

Minthogy pedig nagyon egyhagunak találják már „halhatatlan“ kalandjaink elbeszélésének ismétgetéseit hallgatni és az „örök-ké“ változatlan arczokat látni maguk közt, már évszázadok előtt elhatározták, hogy fölfrissítik isteni társaságukat új „halhatatlanok“kal, kiket a földi emberek színe-javából választanak be maguk mellé, épen úgy, mint a földi tudományos és szép művészeti akadémiákban szokás azzal a választásokot ott is, mint náunk, elkéseredett fondorkodások, küzdelmek, civódások előzik meg. Nincs elég terem, s nem is szükséges, felsorolni mindazon emberi nagyságokat, melyek az Olimpon trónolnak az ősi házigazdák mellett. Ott van nem csak Dante, Shakespere, Byron, Calderon, Molière, Humboldt, Göthe hanem Zrinyi Miklós, Balassa Bálint és a jó öreg Gvadányi is... Érdekes női alakok sem hiányoznak,

például Charlotte Corday, II. Katalin, Mária Antoinette, Széchy Mária...

Ujabban az istenek is leginkább a szí nézet képviselőit vonják a maguk körébe, mert hát a politikások sok izgagát okoznak, a költők folyton új szereplőket kívánnak olympusi remekműveikhez, a tudósok pedig ott sem mulatságosabbak mint ide lenn.

Beválasztották már Rachelt, Marsot, Talmát, Garricket, Pepitát, Albont, Taghionit, Kántornét, Hegedüsnét, Benzát, a bécsi Anshütztöt stb.

Az olympusi jeunesse dorét azonban untatja a magassabb irányu színiü. Ugy találják, hogy későn választják be a tánczos nőket: Pepita és Taglioni már kivénültek, mire fölkerültek, az énekesek a hangvesztetten foglalják el helyüket és a naivák többnyire már fogatlanok.

Ennek ellenében a meglett istenségek azzal érvelnek, hogy sok földi színháznál is az a szokás, hogy a tehetséges művészeket csak akkor szerződtetik haza, mikor már lefűnt a csillaguk... de végre maguk is azon nézethez hajolnak, hogy földi halhatatlanok ezentul ifjúságok, erejük, szépségük, tehetségük teljében választassanak az Olympra, hol aztán — bármily későn végződik is földi életük — azon korban léphetnek halhatatlanságuk birtokába, a melyben megválasztottak; azon indítvány azonban, hogy az operette is képviseltessék, az istenek közt heves ellenzésre talált, különösen az asszonyok körében.

Ilyen körülmények közt magától értetődik, hogy nagy izgatottság közt nyílt meg az az isteni közgyűlés, mely a kis Amor indítványára Pálmay Ilka megválasztása fölött volt hivatva dönteni.

Uranos elnököt; rosszkedvű volt, mert neje, Gaa, folytonosan a tartarusi esetet hánytorgatta szemére; Kronos is kedvetlenül állt másodelnöki székén, gyomorbaja gyötörte

azon idő óta, hogy gyermekeit elnyelte; mellette neje, Rhea, foglalt helyet, ki roppant büszkén emlegette, hogy egy magyar ironó róla szindarabot nevezett el. Jupiter és élet-párja Junó szintén az elnöki emelvényen ültek. (Jupiter épen haragudott Siemess és Halkere, hogy belekörtárkodnak villamos mesterségébe.)

A többi istenek és istennők körülbelöl oly tarka csoportozatot képeztek, mint a hogy az Orpheusban mutatták a népszínházban. Elöl a nők, mögöttük a férfiak, s leghátul a félistenek.

Amor az előadói széken állt. Ujdonat-uj testszínű selyemricotba volt öltözve, mióta az olympusi erkölcsbizottság betitotta előbeni viseletét.

Az agg Uranos megnyitotta a gyűlést és néhány mogorva frázissal átadta a szót Amornak.

Amor: Tisztelt isteni ház! mindnyájan jól tudják, hogy Pálmay Ilkát ajánlom sorainkba felvétetni... (Nagy zaj. Mars, Apolló, Merkur, éljeneknek, a Furiák, Harpyák, Greák stb. sipitognak: „le vele, abzug!“)

Rhea: Csendet kérek A kis Amor merész újítással áll elő. Magamnak is nagy aggályaim vannak. Mit keressen a léha operette az istenek közt? De ne mondassék, hogy vaskalaposok vagyunk. Hallgassuk meg, és ha meggyőz...

Flóra: Soha! Szatirok: Halljuk! Lánia: Eláll, eláll!

Amor ezen izgalmas jelenet alatt aranyozott nyilhegyével piszkálta fogait, s a zaj megszüntével folytató:

„Belátom, hogy indítványom sokaknak nem tetszhet. Nemezis néni ke haragszik rá, mert nem bírja utólrni, szeretetreméltó rokonaim as egyfogu és egyszemű Greák, kik

már születésükkor is vének valának,“ nem bírják megbocsájtani, hogy Pálmay szép, üde, fiatal... a viperás Furiák, az álszentkedő Vesta stb. mind alapos okokból gyűlölik e bájós magyar nőt... de ne feledjék, hogy az ő kedvükért már sok penészes könyvmolyt és kivénült tenoristát választottunk be... Legyetek méltányosak és tegyetek valamit a mi gyönyörkötletésünkre is. Ime a Hekatoncheiráknak mind a száz keze viszket már, hogy tapsoljanak neki, a Centimanok száz karjukat ölelésre tárják, a Cyclopsok egyetlen szemere ragyog a vágtyól, hogy láthassák, és Tantalus kinjait nem az elérhetlen csemegek okozzák, hanem az, hogy Pálmay Ilkáról már annyit hallott s őt magát még sem hallhatja és láthatja...

Junó (gunyosan közbevág): Beh nagyon prókátoroskodik mások mellett a kis öcsém, pedig úgy látszik, hogy ő maga lekesedik legjobban.

Amor: Nem tagadom. Nagy hálával tartozom Pálmay Ilkának. Tompa nyilaimat ő hegyesíté, edes méreggel ő keni be, s a czélzásnál ő segít a legmélyebb sebeket ejtenem... Nincs az a földi halandó, a ki veliünk találkozva sértetlenül elmenekülhetne...

Hymen: En haragszom rá. Ellensége a házasesletnek.

Amor: Nem tagadom. De ez is jó szíve mellett bizonyít. Annyi az imádója, hogy nem akar egyet a többiek rovására kitétetni. Egy oly szép nőnek vannak kiváltságai...

Gea (hítmálva): Szép! Nagy kérdés, hogy csakugyan szép-e!

Vénus: Szép, nagymama. Nagyon szép! Hiszen tudjátok mindnyájan, hogy értek a megítéléshez. Tudjátok, hogy Párist is az akkori legszebb asszonyhoz, Meulena király felségéhez utasítottam és kérdezték, meg volt-e elégedve Heléna szépségével...

Páris: De megám!

*) „Magyar Szalon“-ból.

hogy ezek az adó-lüvelőket kitanítsák, utasítsák és ellenőrizzék. A kolozsvári Ellenzék értesülése szerint Erdély egész területére és Bihar megyére Móritz Vincze és Hantz Pál urak vannak ily ezéből a miniszter által kijelölve.

Külföld.

A bolgár állapotok. Tegnap lapunk már említette, hogy Bécsben mindenféle kalandos hírek keringtek a bolgár állapotokra és Coburg Ferdinánd herceg személyes biztonsgára vonatkozólag, melyek azonban, mint jeleztük Bécsben kevés hitelt találtak. E hírek a magyar fővárosban is élénk megbeszélés tárgyát képezték. A Nemzet szerkesztője a kalandos hírek következtében táviratilag fordult Sophiába, a honnét a fejedelem környezetéhez tartozó egyéniségek egyikétől azt a teljesen megnyugtató és örvendetes távirati hírt vette, hogy: a fejedelem a legjobb egészségnek örvendő. Ami azt az állítólagos hírt illeti, hogy Bulgáriában ki tört volna a forradalom, utalhatni a „Revue de l'Orient” szophiai táviratára, mely szerint „egész Bulgáriában teljes nyugalom uralodik.”

II. Vilmos császár és a püspöki kar. A porosz kath. püspöki kar aug. 29-én, midőn Fuldában rendes évi összejövetelét megtartotta, II. Vilmoshoz trónra lépte alkalmából meleg hangú bódoló feliratot intézett. Vilmos császár nov. 7-én Krementz kölni érsekhez intézett levelében felelt a felíratra. A császári válasz elismerését fejezi ki a püspöki karnak s azt mondja: Életem és erőm népemé, melynek jöltét előmozdítani királyi hivatásom legszebb feladata. Hogy kath. alattvalóim vallásszabadságát jog és törvény által biztosítottam tudom, fokozza az egyházi béke állandó fenntartása iránti bizalmamat.

A szerb alkotmányt revideáló bizottság, tárgyalásainak alapjait elfogadta a Simits, pétervári szerb követ által kidolgozott alkotmányjavaslatot. Ennek főpontjai a következők: A négy első cikkely megállapítja az Obrenovics-dynastia uralkodását és kijelenti, hogy a király nem felelős. Az 5. cikk kimondja, hogy a háború és a békekötés joga a királyt illeti meg. A radikálisok azt akarják, hogy ez a parlamentre ruháztassék. A többi cikkely közül a következők érdemelnek különösebb figyelmet, mint a melyek módosítják a most érvényben levő határozatokat: 7. Minden szerb, ki 21 éves és évi 15 frank adót fizet, választási joggal bír. 8. Minden választó megválasztható a skuptinába. 9. Az államtanács tagjai, a püspökök, a nyugalmazott tábornokok s a föllelviteli és semmitűzők elnökei, állásuknál fogva, a skuptinában tagjai. 10. A szerb egyház független és feje a patriarchoe címét viseli. 11. Teljes vallásszabadság; a különböző vallások nyilvános isteni tiszteletét az állam védi. 12. Sajtószabadság. 13. Egyéni szabadság. Birósági ítélet nélkül senkit sem szabad letartóztatni vagy házkutatást tenni. 14. Az idegenek Szerbiában tulajdonjogot szerezhetnek. 15. A skuptina kezdeményező joggal bír. Jelenleg a választói jog 30 frt adóhoz van kötve; az ügyvédek, tudósok, tanárok nem lehetnek képviselők; a sajtó nem szabad; vallásszabadság nincs; a szidó Belgrádon nem bírhatnak nyílt üzlettel sat. Simits terve, tehát a jelenlegi viszonyokhoz hasonlítva, nagyon szabadelvű.

Vénus: Nos lássa nagymama, oda lenn egy szindarabot játszanak, melynek „Szép Heléna” a címe, s melyben Pálmai Ilka oly elragadó a görög királyné szerepében, hogy elnevezték „Gyönyörű Helénának”.

A mor: Köszönöm, mama . . . ez jól esett!

Vesta: Jó, jó . . . de a szépség nem elég. Annyit hallottam róla, de annyit . . .

Mind (kiváncsian): Mit? Mit?

A mor (közbevégyva): A mit mindnyájotokról is hallhattatok . . . Hiszen rólad is rebesgetik, hogy „Vesztá veszta tisztaságából.”

Mind: Ha, ha, ha!

Jupiter (mennydörögve): Csend legyen!

Minerva: Tudod Amor, hogy a halhatatlanságra érdemek kellene. Én szívesen mozdítok elő minden művészetet, de . . .

A mor: Helyes megjegyzés. Látszik, hogy okos asszony a néni. Kedves muzsák, lépjenek elő és mondjátok meg, hogy mit tudtok Pálmai Ilkáról?

Juno (Rheához sugva): Milyen szemtelen ez a kölyök! Hogy rendelkezik . . .

Rhea (jóságosan): De olyan helyeske! A kilenc muzsa előlép.

Uranus: Beszéljétek!

Melpomene: Nekem kevés szavam van. Pálmai Ilkáról Thalia többet tudhat mint én, nem hozzáam esküdtől föl. De annyit bizonyíthatok, hogy „Magdolna” meg egy „Nana” című darabban rendkívül meghatóta a hallgatókat.

Thalia: Igaza van Melpomenének. Pálmai Ilka nem tragédiára született, annál bájosabb, kedvesebb, elragadóbb a bohókás szerepekben, a minő Serpolette, Niniche, Clairette, Fanchatte, Sora, Lazuli stb.

Napi hírek.

A debreczeni joghallgatók és a véderő törvényjavaslat. A helybeli népes jogakadémia polgársága tegnap d. u. 6 órakor tartotta meg a véderő törvényjavaslat ügyében már előre hirdetett értekezletét a VI. számú akadémiái teremben. A jogakadémia polgárságát egy hármás bizottság hitta össze e fontos ügyben az értekezletre, melyet az akadémiái tanárkar is bejelentés után engedélyezett. A szép számmal felgyűlt akadémiái hallgatók az értekezlet elnökéül ifj. Buzás Pál 4 jh. jogász segélyegyleti elnököt, a jegyzőségre Daróczy Elek 3 jh. jogász önképzőköri főjegyzőt választották meg. Buzás elnök elfoglalván az elnöki széket, felolvassa a budapesti egyetemi ifjuság felhívását, majd a budapesti egyetemi ifjuságnak a miniszterelnökhöz benyújtott kérvénye kivonatát. Majd Böldisár Kálmán 1 jh. több joghallgató által aláírt indítványt terjeszt be rövid ajánló beszéd kíséretében. — Az indítvány egész terjedelmében így hangzik: Indítvány a debreczeni jogakadémia hallgatói által a véderő törvényjavaslat iránt követendő magatartás tárgyában. Tekintettel arra, hogy a min. honvédelmi miniszter által a képviselőháznak benyújtott, a Véderőről szóló törvényjavaslat egyes, a művelt magyar ifjuságra kiszámíthatatlan fontossággal bíró intézkedései általánosan visszatartást szültek; — tekintettel továbbá arra, hogy az új törvényjavaslat oly sértőleg nyúl a társadalom azon rétegének életkérdéséhez, melytől a jövőben nemzedék existenciája függ, hogy azt a magyar ifjuság úgy az egyetemen, mint a vidéki jogakadémiaikon. — közelebből a mi akadémiánkon is — élénk ellenzéssel, sőt rosszalással fogadta; — tekintettel végre arra, hogy a budapesti egyetemi polgárság részéről is felhívás küldött szét az ország összes akadémiáihoz az ez ügyben való akcióba lépés tárgyában; — mondja ki a debreczeni jogakadémiai polgárok jelen értekezlete: 1. hogy teljesen egyetért a budapesti egyetemi ifjusággal a véderőről szóló törvényjavaslattal szemben való állás foglalásra nézve és örömmel karolja fel ily fontos ügyben a mozgalom megindítását; — 2. hogy éppen ez okból szükségesnek tartja, miszerint egy ily népes jogakadémia polgársága nyomtatékot adva szavának, egy jogakadémiaiknak lehetőleg minden hallgatója által aláírt és a budapesti egyetemi ifjusághoz hasonló értelemben szerkesztett külön kérvényt nyújt be a képviselőházzal, és ennek megszerkesztésére egy szűkebb bizottságot küld ki; — 3. hogy a képviselőházhoz terjesztendő kérvényében az egy éves önkéntességnek szolgáltatási időre és a tanuló munkák folytatására nézve eddigi alakjában való megtartását, — a tisztí vizsgára vonatkozólag pedig a magyar nyelven is letehető st hangsúlyozza; mely kérvény beadására egy országos nevű kiváló képviselőt kér fel. — Fentebbi 3 pontban összefoglalt indítványunkat határozattal emeltes végett ajánljuk akadémiái polgártársaink figyelmébe. — Debreczen, 1888. Nov. 14-én. Böldisár Kálmán 1 jh. Daróczy Elek 3 jh. Bernáth Kálmán 1 jh. Szabó Lajos 3 jh. Bacsó Dezső 1 jh. Öreg Béla 1 jh. Csikos Géza 3 jh. Biszterzsky Elemér 1 jh. Molnár Gusztáv 1 jh; Pallaghy Gyula 1 jh; Kőrössi Bertalan 1 jh; Kozma Aurél 1 jh; Pákozdy István 1 jh; Prohászka József 1 jh; Péchy Gábor 4 jh; Komoróczy

Iván 2 jh; Szűcs Lajos 4 jh; Nagy Lajos 3 jh; Benesik István 3 jh; Morvay Károly 4 jh; Jeney László 4 jh; Pokroán Gergely 1 jh; Kőrödy Lajos 1 é. joghallgató, stb. A kérdéshez még hozzá szözlottak: Boross Jenő 3 jh., ki a beadott indítványt pártolta; — Zsdánszky László 4 jh. és Szabó Imre 3 jh. Buzás elnöknek azon indítványát ajánlják elfogadásra, hogy a debreczeni joghallgatók is csatlakozzanak a budapesti egyetemi ifjuság kérvényéhez, míg Daróczy Elek 3 jh. és Böldisár Kálmán a külön kérvényezést pártolják. Végre 20 szavazat többséggel Böldisár Kálmán és társai indítványa fogadtatott el. A kérvény szerkesztésére kiküldött ötos bizottság tagjai lettek: Daróczy Elek 3 jh. jegyző, Nagy Lajos 3 jh. Morvay Károly 4 jh., Csikos Géza 3 jh. és Böldisár Kálmán 1 jh. A kérvény benyújtásárr majd egy kiváló országos képviselő kérétek fel. A gyűlés ezzel élénk megbeszélés között oszlott szét.

Vasut Debreczentől Derecskéig. Ismét egy újabb vasutver merült fel, mely vasut Debreczentől indulna ki dél felé. Ezen új vonal csak Derecskéig vezetne. Az előmunkálati engedélyt a gőzmozdonyu közüti vasutrá Könyves Tóth Mihály ismert vasutépítő mérnök, városunk fia, és Rössler Richárd mérnök, ki a legtekintélyesebb és leggazdagabb debreczeni kereskedő és földbirtokos családokkal áll rokoni összeköttetésben, — nyerték meg hat óra a közmunka és közkezdésügyi minisztertől.

Vértesi Arnold 1000 elbeszéléséből megjelent a 9 ik füzet, ismét három novellával, melyek közül egyet a „Milike” címűt egészen közli. A kiadó hivatal tisztelettel tudatja előfizetőivel, hogy a már teljes első kötethez díszes bekötési táblákat készített, melyek darabja csak 30 krban számítatik (és 5 kr. portó). A bekötési táblák rendkívül szépek, úgy hogy bármely könyvtárnak is díszre válnak. Az ezer elbeszélésre folyton nagy számmal érkeznek az előfizetők, úgy hogy a váltalat fényes eredményre jöhetnek. A 9 ik füzetnél kisorsolt sorsjegyet Kutfalvi Jánosné urnő nyerte meg Kolozsvárról. — Uj előfizetők az eddigi megjelent füzeteket egyszerűen is megkaphatják. Előfizethetni Debreczenben a szerző nevére címözve postautalvány útján félre 3.90 krt. vagy negyedévre (13 füzetre) 1 frt 95 krt. Füzetenként házhoz való hordásra minden könyvkereskedés útján.

A vörös-kereszt egyesület Debreczen városi választmánya nov. 18-án vasárnap dél után 3 órakor a városháza nagy termében ülést tart.

A lakodalmi lövöldözés ára. Tóth Sámuel alsó-józsai legény, ki csak most bujt ki a csász. és kir. angyalörből, tegnap egy alsó-józsai lakadalomnak volt a vendége. A násznép esküvőre ment hazafelé s a mint egy jóra való falusi lakadalomhoz illik és egy helyre legénynek dukál, Tóth Sámuel kerített egy rozsdás pisztolyt, hogy annál zajosabb legyen a lakodalmi menet. Így szaladnak össze azt megbámulni gyermekek, leányok és asszonyok még a harmadik utcáról is. Mivelhogy a lövöldözés messze elhallatszik a ködös levegőben és a csendes falukon, Tóth Sámuel a srétekkel megtöltött pisztolyt övéből kiakartá huzni, hogy azt elüsse. De a puská nem várta ezt be, hanem azon helyben elsült s a legénynek lecsúgó balkezefejét kérésztül szakítván a vastag szürszóztól, szétrocsosolta. A násznép hazament a menyasszonyos házhoz mutatni, Tóth Sámuel pedig behozták a debreczeni kórházba, hogy a doktorok amputálják a szétlőtt kézfejét.

igaz: „A barneai leány”! Ha, ha, ha: Meg irigyeltem a torkát!

Flóra (duzzogva): En nem bocsájtom meg neki azt a pusztítást, a mit miatta véghezvisznek az én kedves virágomban. Babér, róza, kamélia, szegfű . . . és legujabb kedvenc virága a tubarózsa . . .

A eskülap (hirtelen): Tubarózsa? . . . Ez az én kedvenc virágom is . . .

Flóra (fagyosan): Örvendek . . . nyalalászára kerül az olló, kés, sarló alá, hogy koszoruk, bokréta, kosarak, lyrák, virágos koscsik, bőségszaruk alakjában huljanak lábai elé . . .

Amor: Ugyan . . .

Flóra: Nem nem . . . ez kegyetlen szív telenség . . .

Amor: Hát tehet ő arról, ha . . .

Merkur: Hadd el ücsém! Pálmai Ilka óta lendült nagyot a budapesti virágkereskedés, ezért is hát elismerést érdemel . . .

Hekate (csipősen): Talán reklámhajszata is elismerésemelő . . . olvassátok csak a „Borsszem Jankót” . . .

Merkur: Tudom . . . ha nem is érdem, de mindenesetre ügyesség, ha ért a reklamesi náláshoz, mert mai napság . . .

Bacchus (söhajtvá): Még a jó bornak is kell czéger . . .

Themis (szemkötőjét igazgatva): No de még a törvényszéket is fölhasználni eszközül . . .

Amor (kaczagva): Aha, ama bizonyos skatulyák miatt . . .

Uranos: Ki tud még jelölt ellen vagy mellett valamit felhozni?

Mars: Kitűnően viv . . . az „Udvari bolond”-ban „Boecaccio”-ban, „Kapitány kis asszony”-ban és pompásan ilyi a lovat a „Ne bántsvirág”-ban . . .

Eris (gunyosan). Gyönyörűen öltöz-

A hamis mérték ellen. A belügymi miniszter a törvényhatóságokhoz intézett körrendeletében elrendelte, hogy azok az árusok, akik az árut mértéken alul vagyis hiányosan mérik ki s így a vevőt megkárosítják, amennyiben cselekményük csalást vagy kihágást nem képez, közigazgatási uton 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel, visszaesés esetében pedig ezenfelül még tizenöt napi elzárással büntetendők. A miniszter e rendelete a törvényhatóságok részéről a legkiterjedtebb módon közhírré teendő.

Szerelmések figyelmébe. Phipson dr. egy francia kertészeti újságban nagyon elegáns és érdekes kísérletről tesz említést, a mit egy Páris vidékén lakó amateur kísérlettel meg és pedig csodás sikerrel. Egy papírdaraból ugyanis betüket vágott ki s az így átlukgatott papírt egy őszi barack pelyhes külsejére helyezte. Így aztán a fény behatása alatt a betük igen szépen kipiroslottak a kivágott helyeken. — Azt hisszük, szép ajándék lenne egy szép asszonynak ilyen eljárással irt szerelmes, de tele kosarat küldeni. Tessék megpróbálni, vajjon ez is üresen fog-e visszazérezni?

Vasuti baleset A magyar állam vasutak helybeli pályaudvarában kedden este 9 óra tájban szerencsétlenül járt Sipos Sándor vasuti alkalmazott, kinek egyik lába kocsitolats közben kerek alá került s azok által összezúzott. Az első orvosi segélyt Dr. Bruckner Ernő vasuti orvos műtő nyújtotta a sérültnek, tegnap délután pedig jó sikerült műtétet hajtott rajta végig.

A felolvasó körből. A felolvasó kör tegnapi estélyén Kovács János főiskolai természetrajz tanár, a kör alelnöke tartott érdekes felolvasást a Krishna legendájáról. Az estélyen szép számú hölgy közönség volt jelen. A felolvasót végül élénken megjelénzték.

Elhalasztott rendkívüli előléptetések. Megirtuk a minap, hogy a király uralkodói jubileuma alkalmából a hadseregben rendkívüli előléptetések lesznek. Mint most Bécsből írják, az előléptetések elmaradnak, s így az egyéves önkéntesek is, a kik ez év szeptember havában tették le a tiszti vizsgát, s kiket szintén a király uralkodói jubileuma alkalmával akartak előléptetni, csak karácsonykor kaphják meg kinevezetésüket. A tervezett rendkívüli előléptésekről alkalmasint azért mondtak le, mert a király határozottan kijelentette, hogy nem szeretné, ha jubileuma napján zajos mulatságok és ünnepességek volnaának. Pedig hát egy ily tömeges előléptetés aligha mulnék el zajos ünnepességek nélkül.

A menyasszonyát keresi. Egy békésmegyei ács, három gyermek atyja, rászánta magát, hogy a „ma már nem szokatlan uton” azaz, az „a pró hirdetések” útján új anyát fog adni gyermekeinek. Akadt is pályázó egy székesfehérvári hajdon személyében, ki arczképét is megküldte és huzamos időn át sürün leveleztek. El is jegyezték egymást a távolból. A mult hetekben azonban a boldog vőlegény elvesztette a menyasszonya összes leveleit, melyeket egy csomagba kötve, mindig magánál hordott. De ez még nem lett volna pótolhatatlan baj, ha zavarában egyszersmind menyasszonya nevét is el nem felejtette volna. Hanem ez a feledékenység megtörtént vele s nagyon meg volt akadve, hogy mit csináljon? Csupán a menyasszonya fényképe maradt meg neki s annyira emlékszik, hogy Teréznek hívták a leányt. Az elkeseredett vőlegény tehát a fehérmegyei aljegyzőhöz fordult, hogy mivel a menyasszony nem ad magáról hírt, — az arczkép

zik, például a „Rip van Winkle”-ben, mint hegyek tündére . . . ugye Pluto?

Pluto (söhajtvá): Ah! igaz . . . de azért mégis haragszom rá, mert Euridicémet olyan szépnök alakította, hogy azóta rá sem nézhetek az eredetire . . .

Persephone (dühösen): Micsoda? Mit beszélsz?

Pluto (rémülten): Jaj! Megfeledkeztem, hogy te vagy a hitvesem . . . Oh az az átkozott gránátalma . . .

Szatirok (egyhangulag): Tele van csintalansággal, pajzánsággal, élénkséggel, szellemmel . . .

Gracziák: Keresztleányunk . . . tehát szerénységünk tiltja, hogy dicsérjük.

Jupiter: Szóljon már a kritikus is.

Momus (savanyu arczot vágva): Tegnap zsiros sertéskarajt ettem, gyoromat megromat, megromtottam . . . és sokáig lumpoltam Boreas, Eurus, Zephyrus és a többi szelek társaságában . . . nagyon meghültem . . . de azért jó lelkiismerettel mondhatom, hogy Pálmai Ilka semmit sem tud; játéka izetlen, hangja krakogás; táncza ficzánkolás . . . és az egész lénye unalmas . . . a közönség agyon ásitja magát, ha ő játszik . . .

Amor: Ugyan, ugyan . . .

Momus: Mi tetszik?

Amor: Hiszen mindig tele van a színház, ha játszik; tapsolják dicsöitik, bálványozzák . . .

Momus: Igen a nagy közönség, a csöcselék . . . de én, én a kritikus és a velem a tisztult izlésűek kicsi, de előkelő csoportja ásitozunk . . . (Ásit) Hoáá! . . . Jaj a gyomrom . . .

Echo (a maga környezetéhez): Kitűnő kritikus! És milyen rossz a gyomra! Oh bár csak én is ilyen alaposan elronthatnám a magamét, én is kitűnő kritikus lehetnék . . .

alapján kéteben ker eddig nem Lajosnál ható. Es testvérek, tatik.

A SZ e

Hár a Nyireg vő „Káll velt spor Szabolcs lemes tá kedvüket hogy bos versenyé kelléke. Nyiregy czi Gyú ga dag a a mi lego versenyén réből a r telyába t agaraival díg volta gazdagod volt, mi bilikomo ősi kasté. Milyen d szakitani mert a volt kisz legalább. Ho laganos el köny az első Genesy A te meg, István h ispán, a nagybírt tárnokká lasztatta versenyé szadoz honvédsz Zsigmond Debrecze Gönörmtán, Fém főispáni zó, Olch Ré Zoltán J vétettek Miklóssy A Gúcsy Genesy A hály ho tájgánál A meg az Ős kezó s I. Gene Jeney I

II. Ger

Pálmai le vele U D N A szivbül P asszony J taoskó G póztan gödtem M hallott G csinos salkod F te abb J mint s C szobal az ist láttam „Mi adott Ilyen t hogy vazu

alaján kutassa fel őt. Az aljegyző most szél-
tében keresteti is a menyasszonyt de mind
eddig nem tudott nyomára akadni.
— Holnap, pénteken, villásreggelire Vilmos
Lajosnál kitűnő hallevés és friss bajor sör kap-
ható. Estelire halpaprikás. Zene: Magyar
testvérek. Vasárnap valódi pilseni sör csapo-
tatik.

A szabolems megyei agrársz egyesület versenyei.

Három napon át urlovasok száguldoztak
a Nyiregyháztól egy órányi távolságra fe-
kvő „Kállay tallón”. A gentry-világ régi ked-
velt sportjának az agrárszervezetek adóztak
Szabócs és más megyék előkelő urai, kik ke-
lemes találkozókat adtak itt egymásnak s jó
kedvüket, még az a malőr sem ronthatta meg,
hogy boszontóan kevés volt a nyul, az ilyen
versenyeknek az agrár mellett legszükségesebb
kelekedése. — A nappal boszu ágait este
Nyiregyháza országos híri cigányja Ben-
czí Gyula feleltette, kire a régi jó idők
ga dag aratása ismét bekövetkezett. Hanem,
a mi legdicsegetőbb múltjának volt ezen
versenynapoknak, — a ferblit számúzte kö-
réről a nemes társaság. Így kiki a saját kas-
tyéljába térhetett haza, lovaival, kocsijával
agaráival, még csak pénzével együtt is. Pe-
dig voltak ilyen agrár versenyek, melyeken
gazdagon jelent meg a gentry s szegény
volt, mire oda ítélték a győztes agrárnak a
billikomót. Akkorra minden elveszett a kártyán
ősi kastély, ősi vagyon, még csak a lovag ostoris,
Milyen drék dolog, hogy a régi passzióval
szakítani tudtak az urak, s ez annyival szebb,
mert a társaság zsebeit — mint egy jelen-
volt kiszámította, — ezuttal is dagasztotta
legalább 80.000 ir.

Hogy a versenyek csakugyan és kizáró-
lagosan versenyek maradtak s nem fajultak
el könnyelmű ferblitznek gonosz czégreül, az
első sorban Zoltán János alispánnak és
Genesy Béla nagybirtokosnak az érdeme.

A versenyeket tisztújító közgyűlés elő-
zte meg, e hó 11 ikén. Az elhunyt id. Vay
István helyébe egyhangulag Zoltán János al-
ispán, alelnökké Wladár Emil zemplénmegyei
nagybirtokos, jegyzővé Genesy Béla, pénz-
tárnokká Genesy Albert nagybirtokosok vá-
lasztották meg. Ezeket kívül jelen voltak a
versenyeken Benedek János honvéd huszár-
százados, Medveczky huszárkapitány, Csicseri
honvédszázados, Genesy Samu nagybirt. Halász
Zsigmond pestmegyei nagybirt. Jeney Miklós
Debreczenből, Szent-Miklós István nagybirt.
Gömörmezőből, ifj. Tisza Kálmán, Genesy Zol-
tán, Fényes Lajos B. Ujfaluából, Bajza Aladár
főispáni titkár, Miklós László megyei főjegyző,
Olechváry Pál, Bónis Samu stb.

Részvényes tagokul titkos szavazattal
Zoltán János és Genesy Béla ajánlatára fel-
vették Bajza Aladár, Jeney Miklós és Szent-
Miklós István.

A versenyre gyepmester és bíró lett:
Genesy Albert; versenybírók: Genesy Béla,
Genesy Samu és Wladár Emil.

A Jász-Berényi áthelyezett Elek Mi-
hály honvédszázados az egylet tiszteletbeli
tagjának választotta.

A versenyek erős fagy mellett indultak
meg az ugynevezett Kállay tallón.

Összesen hét pár agrár futott a követ-
kező sorrendben:

I. Genesi Béla Bolhája) Fenmaradt a Bolha
Jeney Miklós Lepkéjével) egy point nal.

II. Genesy Béla Saktere) Fenmaradt a Sak-
terével)

Pálmai Ilka unalmas ledér, tehetségtelen . . .
le vele!

Uranos: Nos van még valaki?
Diana: Pompásan lő.
Neptun: Remekül evez.
Apolló: Csinosan versel . . . Fájó
szivbül . . .

Penelope: Úgyesen himez . . .
Ganymed: És milyen kitűnő házi
asszony!

Jupiter (bámulva): Hogy tudod, te
taecso?

Ganymed (félénken): Egyszer ielo
póztam a földre és inasnak ütözve, besze-
gödtem hozzá . . .

Mind (kiváncsian): Mit láttál? Mit
hallottál? Hogy lakik? Hol lakik?

Ganymed: A stáció utcában egy
csinos emeletes házban lakik atyjával és tár-
salkodónőjével. Jaj beh szép lakás!

Hebe: Bizony . . .
Juno (szigorúan): Hebe! Mit tudsz
te abból?

Hebe (zavartan): Hát . . . hát . . .
mint szobaleány szolgáltam nála . . .

Mind (kaczagva): Ha, ha, ha!
Ganymed (szigorúan): Hallatlan! egy isteni
szobaleány!

Hebe (szerényen): Oh nem én, ő volt
az isteni szobaleány. Két szobaleány szerepben
láttam az Almási féle „Szobaciczus”-ban és a
„Milliomos”-ban is egy kedves szobaleányt
adott . . .

Ganymed: Ejnye te kópé! . . . Mi-
lyen féltékeny voltam arra a komikusra . . .
hogy is hívják csak . . .

Uranos: Csitt! A vitának vége; sza-
vazunk!

Amor: Éljen Pálmai Ilka!
Momus: Le vele!
Apolló: Szavazunk!

Genesy Albert Létájával) billikomot nyert, a
) hajtásban felbukott.

III, Jeney Miklós Sürgönye.
Szent-Miklós István Kincsemjével.

Ezen száznál a nyulbemutatás nehezen
sikerült, míg végre egy sáros völgyben ke-
resztül menve, a Kincsemnek bemutatható
lett. A Sürgöny „érés” után jött fel s elhajta
a Kincsem mellett, fölvette a nyulat. Így
fennmaradt a Kincsem egy point nal.

IV., Genesi Samu Párduca.
Halász Zsigmond Mankósával, több ver-
senyek győztesével. Ez volt a legérdekesebb
verseny. Egy hatalmas nyult kelt nekik, úgy
hogy a díszes társaságnak a legmagasabb
sportfővezet kinálkozott. A Párducz előnyvel
indult s ezen előnyvel fennis maradt a szin-
tén kitűnő Mankós mellett.

V. ifj. Tisza Kálmán Kigyója Halász
Zsigmond Muzulmánjával. Fennmaradt nagy
előnyvel a Muzulmán.

VI. Fényes Lajos Feeskéje. — a b. új
falni verseny billikom nyertese Benedek Já-
nos Szöcskéjével.

Szökött nyul, A Szöcske előbb fölvette,
s ezer öllön tett egy érest; Feeske az indu-
lási hányat megtartotta s fennmaradt a
Szöcske.

VII. Benedek János Ravasza.
Genesy Zoltán Czifrájával. A nyul érés
nélkül elmenvén, leest mindakettő versenyző.
Tegnapra maradt a döntő verseny. Részt
vettek benne: a kitűnő Párducz, Sakter és
„erővesztő”-nek a Kincsem.

A billikomnak nevezett nagy díjjal sok
előnyvel elvitte Genesy Samu Párduca.
Ezen verseny díj áll egy 260 forintos
ezüst s r e l e g b ő l, — egy 100 forintos
ezüst dohányszelenczéből és egy 50 frtos lo-
vagló korbácsból; mindez Genesy Samu új-
fehértó nagybirtokosé lett, még pedig a tár-
saság egyhangu nézete szerint érdem szerint.

A társaság minden este társasvacsorára
gyűlt össze Benesy Gyula zenéje mellett.

S z i n h á z .

Szerda, nov. 14. Az új kisbérlettel ele-
ven élet pezsdült fel a színpadon. Egymást
érik a premierek. Csak tegnap előtt került
színpadra „A z u s z a i g y ö n g y” s tegnap
ismét új darab előtt gördült fel a függöny,
K ö s z e g h y é s S z i k l a y új operetteje,
a „P i p a c s ö s z”-nek volt a bemutatója.
Az operette zenéje izlées, s ha kelt is néhol
reminiscenciákat, általában tehetségről tesz
bizonyosságot.

Az operet szövege Schaufert „Sakk a
királynak” című jeles vigjátéka után készült.
Adolár király megiltja a dohányzást, de vé-
gül maga is rajtakapvatn, hogy Nicotin
istenségnek áldoz, kénytelen tilalmát vissza-
vonni és behozza a — dohánymonopóliumot
Lényeges szerep jut ebben két magyarnak,
Kospallagi Koss Lászlónak, és leányának,
Gizellának, a kik józsi magyarságot visznek
be az amerikai életbe (mert Amerikában ját-
szik az operett) s az utóbbi birja rá Adolárt,
hogy pipázzék. A szöveg sok mu atságos
részlettel díszeskedve, csak a harmadik fel-
vonásban lanyhul el, a hol a király nagyon is
moralizáló hangon vonja vissza a dohányzás
ellen kibocsátott tilalmát.

A zenének különösen hangszerelése ér-
demel elismerést, Motivumai nem mindig ere-
deliek, de többnyire dallamosak és fülbema-
szók. Különösen sikerültek Violano beköszön-
tője, Csitri dala a második felvonásban, a
harmadik felvonás keringője stb.

Szavazatszedő bizottságot választanak,
C betűnél kezdődik a szavazás. Ceres, az is-
teni parasztemneveske, az első szavazó —
(Előre is tudhatni, hogy nemet dobott az
urnába.)

Egy órai szünet mulva ismét összeül a
közgyűlés és Uranos kihirdeti az eredményt,
mely szerint Pálmai Ilkát nagy szótöbbséggel
divának megválasztották, olimpisi székfőg
lalójának megtartására 1958. december 31 ét
tűzték ki.

Az istenek és istennők tulnyomó több
sége riadó éljenzéssel fogadta ezen örömhírt
A kisebbség duzzogva vonult vissza, ámbár
a nők titokban örültek a földi diva divatos
toilettejeinek.

Tantalus sirt örömeiben.
— Végre tehát megláthatom, mondá
epedő hangon, oh bárcsak ne tejejténé el ad-
dig a „Bolondok grófiát”, „Jozéfa Egyiptom-
ban”, „Koldusdiák”, „Szélláziak”, „A király
né csipkekendője”, „Gerolsteini nagyherceg-
nő”, „A rezervisták” stb. című darabokbeli
kitűnő szerepeit.

B a c c h u s (félre): En csak annak örü-
lök, hogy hoz magával vagy 1000 palaczk
„Pálmai Ilka pezsgót”.

G a n i m e d (irigykedve): A legjobb
dolga Janusnak lesz.

M i n d : Miért?

G a n i m e d : Mert két arczánk négy
szemével láthatja őt?

C h a r o n : Kérem alássan, készíthetem
a csolnakot?

M e r k u r : Minek.

C h a r o n : Hogy Pálmai Ilkát áthoz-
hassam a Styxen és a Léthén

A m o r : Ha, ha, ha . . . arra még rá-
érsz . . . hetven évig! Előbb nem eresztik
el Budapestről.

C h a r o n (a fejét vakarva): Beh kár!

A darab tetszett a közönségnek, s eb-
ben nagy érdeme van a rendezésnek, valamint
a karmesternek, kinek buzgóságát az ügyesen
betanított karok bizonyították.

Az előadáson sok helyen kitéstett még
a premiére némely helyen a szereplők nem
voltak tisztában a zenekarral.

K o p a c s y J u l i s k a nagyon szépen
énekelt, bár az első felvonásban hangját is
még forcirozta. Megjelenése mindég hatást
keltett, s különösen mint matröz fiu, majd
mint udvarhölgy volt eragadó megjelenés.

H a d a y nem eshetett ez este beszámítás
elő, mert mint előre bejelentetett: gyengél-
kedett. K o c s i s E t e l k a Csitri apród sze-
repében nemcsak megálta helyét, de szépen
énekelt dalaival zajos tapsokat provokált.

A n d o r f f y józsi magyarságot vitt be az
operettebe. Játéka kifogástalan volt, kár hogy
a második felvonásban „A z t a s z ü z d o
h á n y á t” refrainü kuplé szakokat nem
tudta élvezhetően előadni, s nem keltett ha-
tást. Úgyes színésztől elvárható, hogy ha
elavultak a kuplék (egy jó vezért megint el-
küldtek stb.) hát csináljon maga. A közönség
várja az operettekben a jó kuplékat. R ó n a
s z é k i volt a Pipacsöz király. Igazi jámbor
operette király, a ki mókáival megka-
czagtattott. — A mellék szerepeket ügyesen
játsszották: Locsarekné, Oláhné, Hegyesi,
Boronkai, Nagy Kata; reméljük, az operette
nem tévesztette el hatásait, s következő elő-
adásaiban nagyobb közönség előtt még na-
gyobb hatása lesz.

Pálmai Ilka a népszínház nagyszerű di-
vája ma érkezik meg városunkba, hogy itt
két estén színpadunkon vendégszerepeljen. A
művésznő ma este a „P i p a c s ö s z” máso-
dik előadását végig nézi a színházban. Pál-
m a i r ó l itt időzése alkalmáról a „Magyar
Salon” után K ü r t h y Emil iró társunk tollá-
ból szellemes tárczát közlünk.

A Pálmai előadásokra rendkívül sok
előjegyzés történt. A színházi igazgatóság
tudatja a t. közönséggel hogy az előjegyzett
jegyeket mindig az előadás napján délelőtt
10 óráig kell kiváltani a színházi pénztárnál,
mert azontul eladhatnak.

Közgazdaság.

Az országos magyar malomegyesület alap-
szabály tervezete nyomtatásban megje envén,
a végrehajtó bizottság ezt az összes hazai
malomnak elküldte. A bizottság legközelebb
újabb összülést tart, melyen az alakuló köz-
gyűlés napját, valamint a közgyűlés napi
rendjét véglegesen meg fogja állapítani. A
bizottság körlevelében, melylyel a malomok
és a malomtulajdonosokat az egyesületbe való
lépésére felszólítja, felemlíti, hogy az egye-
sület alkotására a múlt évi malomgyüleke-
zeten egybegyűlt malom képviselőket a viszo-
nyok felismerése vezette. E viszonyok, a
mennyre egyrészt az ország legjelentékenyebb
iparágát gátolják abban, hogy kellő mérvben
érvényre jusson mindaddig, míg e cél elérésére
csak egyesek törekednek, úgy másrészt két-
ségtelenné teszik, hogy iparunk a megve-
tényezők nagy számának egyesülése után el-
fogja érne a nyilvánosság, a törvényhozás, a
szállító intézetek, biztosító társulatok, stb.-vel
szemben azon tekintélyt és befolyást, melyre
mai napság multhatatlan! szükségünk van.
A magyarországi malomok az egyesített erő-
vel való haladás szükségét már régóta érzik
s csak várták a kezdeményezést, mely őket a
külföldi szaktársak által hosszú idő óta oly
szép eredményre vezetett. Erre nézve itt csak Angolország, Német- és
Franciaország, valamint Amerika malomaira
s ezek egyesületeire utalunk, melyek ez or-
szágok gazdasági közéletének jelenleg már
elismert döntő tényezői, a mennyiben ezen
egyesületeknek nem csak hogy meg van en-

gedve, hogy a ferülő szakma kérdésekhöz
hozzászóltsanak, de a legfelsőbb intéző körök
részéről egyenesen felszólítottak vélemény-
adásra valahányszor a törvényhozás, szállítás
és vámügyek terén a malomipar érdekeit bár-
miben érintő kérdések szövényre kerülnek
Igy érthető, hogy amaz egyesületek nem csu-
pán elméleti eg működnek, hanem sok esetben
tagjaik számára, azok anyagi viszonyaira
kiható, kézzelfogható vívmányokat érnek el.
Nálunk, hol a malomipar érdekeltjei oly nagy
számmal vannak, az összesség érdekében kép-
viselő központ hiányát már régóta érzik s
ezért a malom gyülekezet ama kezdeménye-
zése nemcsak a gyülekezetben jelen volt ma-
lom képviselők között, hanem széles az ország-
ban általános, önk tetszésre és visszhangra
talált. Visszhangra talált már azért is, mert
nem csupán a nagy malomok képviselteséről
hanem egyuttal és főképp arról van szó, hogy
az eddig egyáltalán érvényre nem jutott
kisebb és legkisebb malom részére végre oly
központi közeget alapítsunk, mely őket az
előg gyakran fölmerülő nehézségek legyőzé-
sében, a szakmát érintő különféle kérdések
megoldásában, még ha localis természetűek is
volnának, támogatná és elősegítené.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ

Holnap, pénteken, 1888, nov. 16 án.
páratlan bérletben:

PÁLMAI ILKA felléptével.

Nebánstvírág.

Felolva szerkesztő és kiadó laptulajdonos:
Vértesi Arnold.

Főmunkatárs: Karozag Vilmos.

Iparhatóságilag engedélyezett

VÉGKIARULÁS.

HEGEDÜS R.

az összes még raktáron található
papir, író- és rajzszejeit

most már kistemplom-bazár 7. sz. alatt
majdnem ingyen

VÉGKIARUSITJA.

Jó vastag és száraz

VARGAFA

az erdőről

házhoz szállítva

13 forintért

kapható

Szegál Zsigmondnál

Nagyuj-utca 1687. sz.

Megrendelhető

Scheppel Mihály

ur szivartózdéjében is a városhá a épít-
letében

Győri Ignác Debreczen
főtér, csapó-utca szeglet „Bika” szállodával szemben.

Női férfi és gyermek fehérneműek.
Női Triko és kötött derekak,
Fiu és leány Triko és berliner ruhácskák,
Női és gyermek muffok és sapkák
valódi.
Férfi és női Jaeger áruk
és teljes gyermek
kelengyék
KIÁLLITÁSA
Készült és előnyomott kézzimunkák nagy választékban.
D. M. C
francia himző és
horgoló,
berliner, Imperial, vogue
és mindennemű
kötő pamutok,
valódi
francia szabású válfűzők.
SELYEM, CASCHMIR, BERLINER és CHENILLIEN
KENDŐK,
moll, atlasz és szatten dísz kötények.

Győri Ignác Debreczen
főtér, csapó utca szeglet, „Bika” szállodával szemben.

Szálloda megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy egészen újonnan berendezett és a legújabb kor igényeinek megfelelően átalakított

"Korona" Szállodámat

folyó évi november hó 15-én, egy helybeli elsőrendű népzene-karnak közreműködése mellett megnyitom.

Kitűnő **ételek** és **italokról**

valamint pontos **kiszolgálatról**, úgy a megnyitáskor mint mindig **állandóan gondoskodva leszek.**

Az utazó közönségnek különösen figyelmébe ajánlom fényesen

berendezett szalonjaimat, vendégszobáimat,

éttermemet, kávéházamat kitűnő tekeasztalokkal, bel- és külföldi újságokkal. Szóval mindenben arra törekedtem, hogy az utazó közönség nálam minél több szórakozást és minél nagyobb kényelmet találjon.

Naponta friss villás reggeli, friss csapolású kőbányai hordó- és pilseni palack ser.

Minél tömegesebb látogatást és szíves pártfogást kér.

Debreczen, 1888. november hó.

kiváló tisztelettel:

Pattermann Vincze,
szállodás.

Korona forrás legtisztább és legolcsóbb egvényes savanyvíz raktára Debreczen és vidékére.

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni fióktelep áru csarnoka,

ajánl legjobb minőségű szepességi főzélékeket,
afonyát, rivzikegombát, gesztenyét, boszniai szilvát, szilva-izet,

pergetett és keretmézét,

különféle friss minőségű

sajtokat, líptói-turót.

Magyarádi, ménesi, szegszárdi, egri (bikavér) sashegyi, szomoródi,

tokaji aszu gyógy borokat,

ó-jamaikai rumot, cognacot,

olasz, spanyol és francia borokat,

theát, thea süteményeket,

angolnát, caviárt, oroszhalat, szardíniát stb.

legjutányosabb árak mellett.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitel
szövetkezet debreczeni fióktelep
áru csarnoka. Nagyvárud-utca, megye-
ház mellett.

Korona forrás legtisztább és legolcsóbb egvényes savanyvíz raktára Debreczen és vidékére.

Korona forrás legtisztább és legolcsóbb egvényes savanyvíz raktára Debreczen és vidékére.

Korona forrás legtisztább és legolcsóbb egvényes savanyvíz raktára Debreczen és vidékére.

1946 szám.
1888.

Árlejtési hirdetmény.

Az alantírt m. kir. dohánygyári igazgatóság vezetése alatt álló magy. kir. do-
hánygyárnál 1889. évre szükségelt s alább felsorolt deszkaneműk, faabroncsok és kőszén
szállításának biztosítása céljából ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

A szükségletet képező anyag a következő méretekben s körülbelül a következő
mennyiségben fog szükségeltetni:

1-ször Puhafa deszkák:			
5000 drb.	3-8 méter	hosszu 13 mm.	vastag 211 mm. széles
9500 "	"	"	" 263 "
5000 "	"	"	" 316 "
2000 "	"	20 mm.	" 211 "
2000 "	"	"	" 263 "
1250 "	"	26 mm.	" 316 "

Puhafa palló deszka:
750 drb 3-8 méter hosszu 50 mm. vastag 316 mm. széles.

Keményfa palló deszka:
125 drb. 3-8 méter hosszu 50 mm. vastag 316 mm. széles.

Puhafa lécz:

7000 drb 20 mm. vastag, 53 mm. széles.

2-szor Faabroncs 14 000 drb. hectoliteres.

3-szor Kőszén 20 000 métermássa.

Ezen kimutatott anyag évi szükséglete csak megközelítőleg van felvéve s így az
alantírt igazgatóság csak az egyévi szükségletnek 85 % az az nyolcvanöt százalékára
nézve vállal felelősséget, hogy az egy év tartama alatt valóban megrendelteni fog; de
viszont fentartja magának a jogot, hogy a kiírt egy évi szükségleten felül még 15 % azaz
tizenöt százalékig túlmegrendelést tehessen.

A szállítási határidőre, valamint általában a szállításokra nézve az „Általános szállítási feltételek” melyek a dohánygyári igazgatóságnál megtekinthetők, mérvadóak.

Az ajánlatok a kiírt három pontra nézve külön-külön teendők s azokban az egy-
ségár minden egyes cikknél betűvel és számmal kiírandó s bérmentve a debreczeni vasúti
állomásig számítható.

Az ívenként 50 krros bélyaggal ellátandó ajánlatok benyújtási határidejéül 1888
évi november hó 26-ának délutáni 11 órája tűzetik ki, mely időre az írott ajánlat a köve-
telt összes ár 10 % az az tíz százalékának készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas
értékpapirokban valamely magy. kir. adóhivatalnál előzőleg történt befizetéséről szóló hi-
vatalos nyugtával felszerelve a debreczeni magy. kir. dohánygyári igazgatósághoz annál
is inkább betérjenzendő, mert elkészen beérkező vagy távirati uton tett, vagy végül
oly ajánlatok, melyekhez letett bántapénzről szóló nyugtatvány esatolva nem lett, figye-
lembe vétetni nem fognak. — A letett bántapénz a szállítási szerződés megkötése esetén
óvadékul fog szolgálni.

A beérkezett ajánlatok el, vagy el nem fogadására nézve az értesítés határidő-
höz kötve nincsen.

Debreczenben, 1888 évi november hó 9-én.

M. kir. dohánygyári igazgatóság.

Debreczen, 1888. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájában Széchényi-utca SIMON-ház.

Lanolin-féle kentejszappan.

A legújabb vizsgálat kiderítette, hogy ezen szappan hatása meglepő. Különösen a fej tisztátalanságainál, mint bőrtakák, arcve-
resség, vérfoltok bihatetlen hatása van, s hasz-
nátat után a fejnek gyöngéd, fehér színezetet,
s üdéséget kölcsönöz. A szappan darabja 45.
kr. s Debreczenben egyedül Dr. Rothschnék
gyógyszertárában kapható.
(Telefon hálózat 5 ik szám.)

98.

427. szám.

ÁRJEGYZÉK.

az „ISTVAN” gőzmalom

készítményeinek

KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN

és az 1887. április 18-án Budapesten tar-
tott általános magyar malomgyűlésen megál-
lapított s 1887. évi június 1-én életbe lép-
teladási, fizetési és szállítási módozatokra
vonatkozó egyezmények szerint.

	100 kil
A. Asztali dara nagyszemű	17.—
B. Szinte középszerű	16.—
0. Királyliszt	16.—
1. Lángliszt	15.60
2. Montliszt	15.—
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű	14.60
4. " 2-od rendű	14.—
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	13.20
6. szinte 2-od "	12.40
7. Közép kenyérliszt 1-ső "	11.60
8. " 2-od "	10.80
8 1/4 Barna " 1-ső "	9.80
8 3/4 " 2-od. á 70 kgr.	7.80
9. Lábliszt " á 70 kgr.	6.60
10 Vereas liszt " á 50 kgr.	—
11. Finom korpas zsákkal 50 "	3.60
12. Durva korpas zsákkal á 50 kgr.	3.20

A finom és durva korpas árából eddig
engedélyezett 5%-től engedmény a fennem-
lírt egyezmény folytán szintén beszüntet-
tetett.

Debreczen, 1888 Október 14.

Kiadó bolthelyiség.

Piac-utca 1829-ik számú házuk-
nál a Deutsch A. féle bolthelyiség
1889. évi május 1-től kezdve
kiadó.

Debreczeni ipar- és kereskedelmi bank.

Megérkeztek

a legújabb divatu tiszta gyapjuból készült

tavaszi és őszi

BRASSÓI

gyapjuszövetek

melyek finomság és tartósság tekintetében
minden más kül- és belföldi gyártmányt
felülmúlnak.

A n. é. közönség minél tömegesebb
látogatását kéri

BIEDEMANN E. és FIA

a „BRASSÓI” posztgyártmányoknak
kizárólagos elárúsítói, hol egyszersmind
miként a múlt évben, úgy ez idő szerint
is a raktáron lévő külföldi gyapjuszöve-
tek tetemesen leszállított árak mellett
árusíttatnak el, úgy hogy már

2 frt 90 krért

egy egész öltönytnek való brünni gyapju-
szövet kapható.

A H.-Szoboszlón 46 év óta fennálló

kézmű, fűszer vegyes üzletünket

feloszlatni elhatároztván, a raktáron levő összes árukat a bevásárlási
árakon alul

végkép kiárusítjuk.

Az árukat akar részletenkint akar pedig egy
tömegben is eladjuk.

Az igen szép és tágas üzlet helyiség az összes felszerelésekkel
együtt 3, esetleg 6 évre haszonbérbe adandó.

H.-Szoboszló 1888. November 14.

Roth Ignác és fia.

Bor nagykereskedés.

Tisztelettel jelentem a n. é. közönségnek, hogy Kismester-utca 1441-dik
sz. a. Komlóssy-féle házban levő

bor nagykereskedésemben

mindenemü asztali és csemege, valamint

EGRÍ és BUDAI VÖRÖS BOROK

hamisítatlan minőségben, a legtisztábbban kezelve folyton 50 literes hordókban
és azonfelül is kaphatók.

Jelenlegi borok ára:

1888 diki érmelléki	10-12 frtig.
1887 diki "	12-16 "
1885-diki "	20-25 "
Finom bakar borok	30-60 "

Hordó nélkül és kívánatra hordót kölcsönözök.

Gyors, pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról kezeskedem.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, tisztelettel maradtam

P. MAYER MÓR

első érmelléki bor nagykereskedő Debreczenben.

Főpincze raktár B.-Diószegen.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek. Helybeli
megrendelések kívánatra hához is szállíttatnak és pedig oly formán, hogy a fo-
gyasztási adó előlegesen általam befizettetik.

Egyszersmind tisztelettel tudatom, hogy megrendelések nálam, és B.-Dió-
szegen megbízottam Berger Mór urnál és közvetlen ottan levő pinczéimből meg-
rendelhető és kívánatra direkt onnét küldetik meg.